

PLA CALOR. TALLER DE DEBAT VINCULAT A LA RECERCA: SESSIÓ AMB UNIVERSITATS I CENTRES DE RECERCA

Dia i hora: 11 de febrer de 2025 a les 11 h

Lloc: Sala Webex

Assistència a la reunió

Assistència total: 37 persones, de les quals 22 dones i 15 homes

Assistència ciutadania i altres entitats: 26 persones, de les quals 15 dones i 11 homes

Per part de l'Ajuntament de Barcelona:

Irma Ventayol, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Mar Campanero, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Jèssica Pujol, Departament de Participació
Gerard Lillo, Departament de Participació
Salut Gallego, Departament de Participació
Laura Tapias, Departament de Participació
Lídia Callejo, Departament de Participació
Xavier de Pedro, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Glòria Hidalgo, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Benjamin Gauchia, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Marc Deu Ferrer, Cooperativa Estel (Empresa dinamitzadora)

Per part dels equips de recerca i universitats:

UGE LATTS
UPC
Institut Metròpoli-IERMB
BSC
UOC
UB
CIMNE
IREC
ASPB
Ecoserveis
300k
ICTA-UAB
ISGlobal

En les pàgines que segueixen, en compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades, les intervencions de la ciutadania s'anonymitzen, indicant les inicials del nom i cognoms de les persones que han intervingut.

Ordre del dia

- 1. Benvinguda i presentació del procés de participació**
- 2. Presentació dels continguts del Pla Calor**
- 3. Torn obert de paraules**
- 4. Fi de la sessió.**

Desenvolupament de la sessió

1. Benvinguda i presentació del procés de participació

Jèssica Pujol, del Departament de Participació dona la benvinguda a les persones assistents i presenta el procés de participació que acompanya al desenvolupament del Pla Calor.

2. Presentació dels continguts del Pla Calor

Irma Ventayol, de l'Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona exposa els principals continguts del "Pla Calor", que s'està redactant actualment per tal de desenvolupar un dels sis eixos que ja definia el "Pla Clima" aprovat el novembre de 2024.

Per consultar la presentació es pot accedir al següent enllaç:

<https://www.decidim.barcelona/processes/placalor/f/6609/meetings/7869>

3. Torn obert de paraules

Jèssica Pujol, com a membre del Departament de Participació, planteja unes preguntes per tal d'iniciar el debat i passa la paraula a les persones assistents. Recorda, a més, que qui ho vulgui podrà fer les seves aportacions a través d'un document compartit, accessible des del següent enllaç durant una setmana:

<https://docs.google.com/presentation/d/1jb3GBluyc7LfZdOVCN8ueUGDLyn50HGS/e/dit#slide=id.p1>

- J.R., com a membre de la UPC, destaca la importància d'actualitzar el diagnòstic i les dades disponibles que s'estan fent servir per a redactar el Pla Calor. Pregunta si està previst i com es farà.

Irma Ventayol, de l'OCCS, respon que el Servei Meteorològic de Catalunya actualitzarà les projeccions meteorològiques de cara a l'any vinent. De moment s'està actualitzant la documentació bibliogràfica, conjuntament amb Barcelona Regional.

- B., com a membre de la UPC, explica el projecte on participa corresponent a l'avaluació de la xarxa de refugis climàtics de l'Ajuntament de Barcelona, amb participació ciutadana inclosa. Senyala que la gent està contenta amb els refugis climàtics, però que els horaris són massa limitats, ja que alguns tanquen massa d'hora i estan tancats en moments on es necessiten.

A nivell d'espais verds, exposa que la gent destacava que el mobiliari urbà no està situat als punts on hi ha ombra i a vegades està mal mantingut (seguretat i neteja) especialment en zones com el Raval.

Irma Ventayol, de l'OCCS, diu que poden fer arribar aquest tipus d'estudis directament a ella, ja que alguns no els tenen, i que són de gran valor. Comenta, a més, que ja s'està treballant per ampliar la xarxa de refugis de la ciutat.

- I.A., com a membre de la UAB, reflexiona sobre l'evolució del sistema sanitari producte del canvi climàtic. Explica que des del seu àmbit estan intentant identificar les prioritats a nivell de vulnerabilitat social, i quins són els efectes de la gentrificació davant de la calor (amb l'ajuda de l'AMB).

Irma Ventayol, de l'OCCS, explica que el sistema sanitari és competència de la Generalitat, però que tenen un consorci on treballen sobretot el tema d'emergències. Destaca també la importància que es tingui en compte a nivell estatal.

- M.G., com a membre d'Ecoserveis, destaca la quantitat d'investigació i recerca que es genera a Barcelona, però que a vegades no es coneix prou. Creu que el Pla Calor també podria aglutinar aquest treball i representar una oportunitat per compartir-lo.

Des d'Ecoserveis han treballat el tema de vulnerabilitat, i recorda que és una situació i no una condició. Pel que es proposa canviar el llenguatge per "persones amb situació de vulnerabilitat".

A més afegeix que té la sensació que s'ha perdut "la cultura de la calor", entesa com les eines que tenen les persones per reaccionar a la calor.

- M.J.L., com a membre de l'ASPB, explica que han estat avaluant les escoles com a refugi climàtic, i que fruit del treball n'han fet dos articles. Van avaluar com funcionen els refugis climàtics fora de la Comunitat Educativa, i que això es podria tenir en compte. A més, recalca la importància de tenir en compte la perspectiva de gènere.
També afegeix que cal avaluar l'impacte de les coses noves que es facin. S'ofereix per donar un cop de mà en això.

Finalment, posa sobre la taula la "contradicció" dels jocs d'aigua, que els propis infants es preguntaven si això no era malbaratament ja que hi ha episodis de sequera a la ciutat.

Enllaç a un dels articles a que fa referència M.J.L, que es penja al xat durant la sessió:

[https://www.ssph-journal.org/journals/international-journal-of-public-health/articles/10.3389/ijph.2025.1608083/full?utm_source=Email_to_authors&utm_medium=Email&utm_content=T1_11.5e1_author&utm_campaign=Email_publication&field&journalName=International Journal of Public Health&id=1608083](https://www.ssph-journal.org/journals/international-journal-of-public-health/articles/10.3389/ijph.2025.1608083/full?utm_source=Email_to_authors&utm_medium=Email&utm_content=T1_11.5e1_author&utm_campaign=Email_publication&field&journalName=International%20Journal%20of%20Public%20Health&id=1608083)

Irma Ventayol, de l'OCCS, diu que alguns d'aquests articles ja els tenen, però s'ofereix a crear un espai on parlar-ne. Amb el tema de l'aigua, destaca la importància que els nens es refresquin, i que l'impacte no és tant gran si s'avalua a nivell de ciutat.

- D.P., com a membre de l'UPC, felicita per la iniciativa, i exposa diversos temes:
 - o Creu que no s'haurien de tancar els equipaments durant el cap de setmana, a l'agost...
 - o Proposa fer una alerta de calor més específica. En aquest sentit opina que cal una alerta de salut, no només de calor. A banda caldria implementar una alerta adreçada sobretot a la població vulnerable, per barris, per tipus d'edificació, per amplada de carrer... caldria aprofitar les dades que es tenen.
 - o Explica que hi ha un problema de temperatura a les aules. Calen mesures a l'interior d'escoles i residències de gent gran, ja que molts cops les actuacions es centren als espais exteriors. A més, senyala la importància de les temperatures extremes a la nit.
 - o Destaca la importància de l'aigua a les zones verdes, per evitar l'estrès hídric de la vegetació.
 - o Recorda que el Pla Calor ha d'anar més enllà de juliol i agost, i que cal ampliar-lo a altres mesos de l'any.

Irma Ventayol, de l'OCCS, explica que està d'acord amb les aportacions que ha fet. Recorda que ja s'estan fent moltes coses a nivell de refugis climàtics, però que cal continuar treballant.

Explica que està en marxa el "pla clima escola", pel tema de temperatures interiors. Pel que fa a les alertes, senyala la importància de no abusar-ne, ja que si es fa una alerta cada dia, deixa de ser efectiva.

- M.S., com a membre de l'Institut Metròpolis, afegeix un enllaç al xat:
<https://vigilantsdelacalor.institutmetropoli.cat/>
- E.D., com a membre de l'Institut Metròpoli - IERMB, exposa la importància de l'índex de Vulnerabilitat al Canvi Climàtic, ja que on és més elevat hi ha més mortalitat. A més, destaca la importància de la coordinació amb l'àrea de mobilitat, ja que cal adaptar les xarxes de transport públic, de bici, els itineraris peatonals, ja que sinó la ciutadania no en farà ús.
- I.R., com a membre de la UOC, parla del projecte Cool Schools (naturalització de patis). Explica que la comunitat educativa destaca la millora de confort en les

intervencions on es treu paviment dur (efecte illa de calor). El mateix es produeix als carrers, i comenta que troba a faltar aquest eix en el Pla Calor.

- M.C.Ll., com a membre de la UB, troba a faltar una visió més transversal del Pla Calor. A més, destaca la importància d'augmentar i mantenir la vegetació i l'arbrat de la ciutat. Afegeix, també, la importància de controlar l'ús excessiu que sovint es fa dels aires condicionats.
- J.O., com a membre de IREC, destaca la importància de tenir en compte la temperatura nocturna. Exposar, a més, que cal dotar-se de recursos econòmics però també recolzar i acompanyar a les persones en el procés de rehabilitació energètica. Assenyala també la importància de monitoritzar els habitatges, a més dels equipaments públics. Finalment afegeix que caldria consensuar els indicadors de fred i de calor.
- M.M., com a membre de l'ASPB, parla de la relació al debat que s'ha mantingut sobre les alertes de salut i de temperatura. Comenta que això ja s'està treballant. Afegeix que caldria actualitzar les dades de mortalitat per barris.

Afegeix al xat alguns enllaços:

- (web) <https://forecaster.health/>
- (projecte) <https://www.early-adapt.eu/>
- (projecte) <https://catalysehorizon.eu>
- M.S., com a membre de l'Institut Metròpolis, fa tres apunts:
 - Importància dels espais de lleure, a banda de les escoles.
 - Importància de conèixer les infraestructures blaves de la ciutat.
 - Creu que existeixen diferents "cultures de la calor" en funció dels diferents col·lectius presents a la ciutat.

Finalment, proposa repetir unes jornades científiques com les que es van fer el 2018, per poder compartir i coproduir una agenda científica i definir prioritats en funció de les necessitats públiques. En aquesta línia, creu que l'ajuntament podria centralitzar iniciatives de recerca que s'estan fent a Barcelona, ja que n'hi ha moltes i a vegades cal fer-la accessible.

Irma Ventayol, de l'OCCS, recolza la idea de l'agenda científica, i destaca la dificultat que hi ha des de l'ajuntament per fer seguiment de tota la recerca que es fa. Creu que les jornades científiques poden ser un bon començament.

- J.C., com a membre del CIMNE, destaca la importància de posar en comú les diferents iniciatives i projectes de recerca que es fan. S'han trobat la dificultat d'accés

a les dades i recolza la idea de fer unes jornades properament on compartir, presencialment, les recerques de tothom.

- P.K, explica pel xat que des del nou projecte IMBRACE (<https://imbrace-erc.org/> -en construcció), es centraran en mirar Barcelona des de la perspectiva de col·lectius més vulnerables (migrants) per tal de millorar polítiques d'adaptació, especialment pensant en impactes a la salut.
- G.M., com a membre de la UPC, comenta pel xat que en el projecte Climate Ready Barcelona s'està treballant en la caracterització de la vulnerabilitat climàtica a nivell d'edifici, d'una forma similar a IVAP però intentant anar més al detall d'edifici, a través de dades de consum energètic. Comenta que qui ho vulgui pot afegir-se a les sessions que es faran properament. Enllaç al projecte: <https://climatereadybcn.eu/mapa-de-vulnerabilitat-climatica>
- D.C., com a membre de l'ICTA-UAB, exposa pel xat la importància d'analitzar l'evolució que tindrà la població en situació de vulnerabilitat per tal de poder-se anticipar en els efectes que tindrà l'augment de la temperatura.
- J.R., com a membre de la UPC, comparteix un article publicat recentment: <https://doi.org/10.3390/land14010085>
- M.C.L., com a membre de la UB, comparteix pel xat el projecte de ciència ciutadana I-CHANGE (<https://ichange-project.eu/>) on s'ha fet un estudi de temperatures d'interiors a Amsterdam. Explica que a Barcelona s'està treballant amb sensors low-cost a escoles.
- I.A., com a membre de la UAB, pregunta quines dificultats estan tenint en la redacció del pla.

Irma Ventayol, de l'OCCS, explica que de moment tenen un grup de treball intern amb diferents departaments vinculats a serveis socials, i diferents referents municipals per als diferents eixos del pla clima.

Explica que estan en fase inicial, i que mica en mica aniran concretant i prioritzant les mesures. A més, caldrà coordinar-se amb altres administracions, en funció de les competències, i definir indicadors de resultats.

Per últim, explica que s'estan reunint amb diverses ciutats per compartir iniciatives i ressalta la importància de fer el mateix amb el món de la recerca.

Finalment, sense més intervencions, dona per acabada la sessió i es recorda que tant l'acta com tot allò referent a aquest procés quedarà penjat a la plataforma decidim.barcelona, concretament a l'apartat destinat a aquest procés:

<https://www.decidim.barcelona/processes/placalor>

